

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Victor Boico,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2020, declarat de avocatul Dinu Băgu, în numele inculpatei

Nicolaeva Cristina XXXXXX.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 17.02.2020 – 25.02.2020,
instanța de apel: 20.07.2020 – 27.10.2020,
instanța de recurs: 09.02.2021 – 31.03.2021.

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău din 25 mai 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, procesul penal de învinuire a lui Nicolaeva Cristina în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (2) Cod penal, a fost încetat, cu tragerea acesteia la răspundere contravențională și aplicarea amenzii în mărime de 150 unități convenționale, ce constituie 7500 lei.

Cheltuielile judiciare au fost trecute în contul statului.

2. Instanța de fond a constatat că la 31 iulie 2018, în rezultatul percheziției efectuate la domiciliul inculpatei Nicolaeva C., pe adresa XXXXXX, XXXXXX XX, XXXX, au fost depistate și ridicate 26 de comprimate care, conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-4621 din 22.11.2018, reprezintă substanță psihotropă „tramadol” în cantitate totală de 3,558 gr., ce constituie cantități mari, pe care Nicolaeva C. le păstra fără scop de înstrăinare.

Instanța a reținut că inculpata a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și vina în săvârșirea acestora, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

În temeiul probelor administrate, instanța a încadrat acțiunile inculpatei în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, ca circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora fără scop de înstrăinare, adică păstrarea drogurilor, săvârșită în proporții mari, fără scop de înstrăinare.

Totodată, a statuat că potrivit art. 55 alin. (1) Cod penal, persoana care a săvârșit pentru prima oară o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, poate fi liberată de răspundere penală și trasă la răspundere contravențională în cazurile în care și-a recunoscut vina, a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune și s-a constatat că corectarea ei este posibilă fără a fi supusă răspunderii penale.

Ori, inculpata a recunoscut vinovăția, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, a comis pentru prima dată o infracțiune ușoară, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, nu a cauzat careva prejudicii prin infracțiune, în privința ei nu există materiale compromițătoare care ar indica asupra unor caracteristici negative ale personalității sale, nu se află la evidența medicului narcolog, are la întreținere un copil minor, care este educat într-o familie monoparentală, anterior nu a fost niciodată trasă la răspundere penală.

Aceste circumstanțe, apreciate în cumul, sunt de natură să justifice soluția de liberare a inculpatei de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională în baza art. 55 Cod penal, stabilindu-i-se sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 150 unități convenționale.

În același timp, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale întru acumularea probatoriului necesar și sunt trecute în contul statului, deci, nu urmează a fi puse pe seama inculpatei, or, aceste acțiuni țin de activitatea organului de urmărire penală, care are un rol activ în procesul de depistare a diferitor circumstanțe care dovedesc infracțiunea și identifică făptuitorul, pentru aducerea învinuirii de stat.

3. Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Râșcani, Cornel Casian, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie condamnată în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități convenționale.

Apelantul a invocat că la stabilirea pedepsei inculpatei, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75, 77 Cod penal, care prevăd scopul pedepsei penale, criteriile generale și speciale de individualizare a pedepsei, luându-se în considerație gradul pericolului social al infracțiunilor comise.

3.1. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, a declarat apel suplimentar, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal în privința inculpatei să fie încetat pe motivul intervenirii termenului de prescripție, cu încasarea din contul acesteia a cheltuielilor judiciare în sumă de 1680 lei.

Apelanta a indicat că la etapa examinării cauzei în instanța de apel, nu mai este actuală solicitarea acuzării în partea individualizării pedepsei, deoarece inculpata a fost deferită justiției pentru săvârșirea unei infracțiuni ușoare, astfel că nu au fost respectate

exigențele care se referă la aplicarea instituției liberării de răspundere penală, raportată la art. 60 Cod penal, fiind stabilit că de la data comiterii infracțiunii a trecut perioada de 2 ani.

Totodată, obligația inculpatului condamnat de a suporta cheltuielile judiciare este principală, de vreme ce săvârșirea infracțiunii atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, inclusiv pentru a i se aplica infractorului pedeapsa.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2020, pronunțată integral la **08 decembrie 2020**, apelurile au fost admise, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Procesul penal în privința inculpatei Nicolaeva Cristina, recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, a fost încetat pe motivul intervenirii termenului de prescripție.

De la inculpată s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 1680 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că avocatul Dumitru Băgu a pledat pentru respingerea apelului în partea încasării cheltuielilor judiciare și admiterea apelului în partea încetării procesului penal, iar inculpata a solicitat admiterea apelului declarat de către procuror, cu încetarea procesului penal.

Astfel, instanța de fond corect a stabilit vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, ca circulația ilegală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora fără scop de înstrăinare, adică păstrarea drogurilor, săvârșite în proporții mari și fără scop de înstrăinare.

Potrivit rechizitoriului și sentinței inculpata a comis fapta infracțională la 31.07.2018, astfel că, la moment - 27.10.2020, este expirat termenul de 2 ani de atragere la răspundere penală pentru fapta data.

Potrivit art. 229 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare.

Or, este întemeiată și urmează a fi admisă cererea acuzării privind încasarea cheltuielilor suportate pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/I-R-4621 din 22.11.2018, în sumă de 1680 lei din contul inculpatei.

5. La **27 ianuarie 2021**, avocatul Dinu Băgu a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a indicat că a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel la 04.01.2021.

Totodată, împrejurările cauzei, apreciate în cumul, justifică soluția de liberare a inculpatei de răspundere penală cu tragerea ei la răspundere contravențională, conform art. 55 Cod penal, și aplicarea amenzii contravenționale în mărime de 150 unități convenționale.

Potrivit art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata

cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Or, inculpata are la întreținere un copil minor, iar după anul pandemic, care a fost greu pe plan emoțional și financiar, suportarea cheltuielilor judiciare va constitui o povară care îi va face viața mai grea.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Însă, conform art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei. Potrivit art. 231 alin. (3), (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează. În corespundere cu art. 418 alin. (1), 338 alin. (2)-(4), 340 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată. Participanților care nu s-au prezentat în ședința de judecată li se expediază, în termen de 3 zile, copia de pe hotărârea motivată.

Sub acest aspect se atestă că, conform procesului-verbal al ședinței de judecată, instanța de apel a pronunțat dispozitivul deciziei pe 27.10.2020, în prezența inculpatei și avocatului Dinu Băgu, comunicând că decizia motivată va fi pronunțată la 24 noiembrie 2020, pronunțarea fiind ulterior amânată pentru 08 decembrie 2020, fapt realizat la această dată și consemnat în respectivul proces-verbal, în lipsa inculpatei și avocatului, iar potrivit scrisorii nr. 4282 din 18.12.2020, acestora le-a fost expediată copia deciziei motivate (*f.d. 106-107, 119*).

Deci, decizia atacată a fost pronunțată în condițiile legii la 08 decembrie 2020, iar termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar a expirat la sfârșitul zilei de 11 ianuarie 2021.

Totodată, recursul ordinar al avocatului Dinu Băgu a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție pe 27 ianuarie 2021, adică peste termenul prevăzut de lege (*f.d. 129-130, pct. 5. din decizie*).

Alte informații cu privire la data depunerii recursului respectiv în instanța de recurs nu există nici în dosar și nici în recursul nominalizat.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală, nu prevede repunerea în termen a recursului ordinar, nicio altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea

dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Astfel, mențiunea recurentului că „a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel la 04.01.2021”, este lipsită de orice suport legal (*pct. 5. din decizie*).

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este declarat peste termen.

Deci, odată ce este declarat peste termen, recursul ordinar de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 2), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Dinu Băgu, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2020, în privința inculpatei Nicolaeva Cristina XXXXXX, pe motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 23 aprilie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Victor Boico